

Programma van maatregelen: Vilvoorde - Leuvensesteenweg

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

Gemotiveerd advies

Het was tot op heden enkel mogelijk een bureauonderzoek (projectcode 2016L62) uit te voeren, omdat het onderzoeksgebied momenteel nog grotendeels bebouwd is. Het slopen van de bebouwing maakt deel uit van de vergunningsaanvraag waarvoor de archeologienota opgesteld werd. Het reeds uitgevoerde vooronderzoek laat echter nog vragen open, waardoor bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig is (zie verslag van resultaten). Voor een afweging van de verschillende onderzoeksmethoden die nog in aanmerking komen, verwijzen we naar het puntje Onderzoeksmethode in het Programma van maatregelen (zie verder).

Het uitgevoerde bureauonderzoek geeft aan dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent. Landschappelijk is het terrein gelegen op een gunstige locatie, met name in een gradiëntzone, op de overgang van een hoger gelegen terrein naar de lager gelegen gronden van de vallei van de Trawoolbeek, ten zuiden van het onderzoeksgebied. De Trawoolbeek zelf bevindt zich wel op enige afstand van het onderzoeksgebied. Samen met de bebouwing en verharding die in het overgrote deel van het onderzoeksgebied aanwezig is, doet dit ons besluiten dat de kans klein is dat op het terrein *in situ* bewaarde steentijd artefactensites aanwezig zijn. Relevante archeologische waarden uit andere periodes kunnen echter wel nog aanwezig zijn. Daarom is bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig, ter hoogte van het te behouden “poortgebouw” en “loftgebouw”.

Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

Administratieve gegevens

Naam en adres initiatiefnemer: SmartHome, Vlaanderenstraat 105, 1800 Vilvoorde

Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): Vlaams-Brabant, Vilvoorde, Vilvoorde, Leuvensesteenweg, Leuvensesteenweg

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

- 154997, 179662
- 155007, 179742
- 155077, 179744
- 155081, 179658

Kadastrale percelen: Vilvoorde, Afdeling 4, sectie H, nummers 7P2 en 8S9

Kadastraal plan:

Figuur 1: Kadasterplan met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (www.geopunt.be)

Aanleiding van het vooronderzoek

Zie 2.3.2 in het verslag van resultaten.

Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Zie 2.4.4 in het verslag van resultaten.

Figuur 2: Overzicht van de te nemen maatregelen met groen: zones waar geen onderzoek nodig is wegens te behouden gebouwen en oranje: zone waar bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig is

Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Doelstelling van een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem voorgesteld is nagaan of archeologische niveaus aanwezig zijn in het projectgebied onder de aanwezige verharding en op welke diepte, om een inschatting te kunnen maken van de versturende impact van de geplande werken. Verder dient het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem uitspraken te kunnen doen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen het onderzoeksgebied en over het potentieel op kennisvermeerdering.

Kunnen de gegevens uit het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem bijkomende informatie aanleveren die toelaten de hypothesen gebaseerd op het bureauonderzoek bevestigen, verfijnen of bij te sturen op vlak van opbouw van de ondergrond, aanwezigheid van intacte bodems, verstoring van de oorspronkelijke bodem, verwachte periodes en aard van de site bijvoorbeeld?

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Op welke dieptes bevinden zich relevante archeologische niveaus?
- Waar ligt/lag de hoogste grondwaterspiegel?
- Zijn er nog intacte bodems aanwezig?
- In hoeverre is de oorspronkelijke bodem (sub)recent verstoord?
- Zijn archeologische sporen aanwezig binnen het onderzoeksgebied en zo ja, wat is de precieze afbakening ervan in de ruimte en in de tijd?
- Wat is het type vindplaats (bewoning, begraving, ...), aanwezig binnen het onderzoeksgebied?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische sporen?

- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen materiële cultuur?
- Wat is de potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving?
- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ* en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?
- Indien behoud *in situ* van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?

Onderzoeksmethode

De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria:

1° is het MOGELIJK deze methode toe te passen op dit terrein?

2° is het NUTTIG deze methode toe te passen op dit terrein (levert het iets op)?

3° is het overdreven SCHADELIJK voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?

4° is het NOODZAKELIJK deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

Veldkartering is niet mogelijk, wegens de aanwezige bebouwing en verharding op het terrein. Geofysisch onderzoek is evenmin aangewezen, omdat de kabels en leidingen in de ondergrond de interpretatie van het signaal zullen bemoeilijken en omdat de onderzoeksmethode niet toelaat vastgestelde fenomenen te dateren. Landschappelijk booronderzoek wordt evenmin zinvol geacht. In het kader van bodemonderzoek werden reeds boringen uitgevoerd. Ze geven aan dat de bovengrond van het terrein verstoord is en dat de teelaarde ter hoogte van de bebouwing en verharding afgegraven is. Om echter vast te kunnen stellen of wel nog relevante archeologische waarden bewaard zijn, is een proefsleuvenonderzoek aangewezen.

Een proefsleuvenonderzoek biedt voldoende ruimtelijk inzicht om een antwoord te bieden met betrekking tot de vraag of op het terrein een waardevolle archeologische vindplaats aanwezig is. Het is een geschikte onderzoeksmethode, omdat een site zonder complexe verticale stratigrafie verwacht wordt. Andere booronderzoek in functie van steentijdonderzoek worden niet zinvol geacht, omwille van het lage potentieel op *in situ* bewaarde steentijd artefactensites.

De onderzoekszone beslaat steeds de oppervlakte van ca. 6400 m², zoals die afgebakend is op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**).

De onderzoeksdoelen zijn succesvol bereikt wanneer de vooropgestelde onderzoeksvragen en de bijkomende onderzoeksvragen die opgesteld worden naar aanleiding van elk assessment beantwoord zijn.

Onderzoekstechnieken

De geplande bodemingrepen hebben een verschillende verstoringsdiepte. Daarom dient het bodemarchief onderzocht te worden totdat alle aardkundige eenheden onderzocht zijn waarin archeologische sites in primaire positie kunnen voorkomen, die relevant zijn voor de vraagstellingen van het onderzoek.

Om het onderzoek grondig uit te kunnen voeren is het nodig dat de aanwezige bebouwing en verharding voorafgaand gesloopt worden. De vloerplaat mag voor aanvang van het proefsleuvenonderzoek verwijderd worden. Dit dient voorzichtig te gebeuren, zonder bijkomende schade te berokkenen aan het onderliggende bodemarchief.

Proefsleuven

Voor de gehanteerde onderzoekstechnieken is hoofdstuk 8.6 van de Code van Goede Praktijk van toepassing. Er is sprake van een site zonder complexe verticale stratigrafie. Door middel van

proefsleuven en kijkvensters wordt 12,5% van het terrein onderzocht, aan de hand van proefsleuven van 2 m breed, die op maximaal 15 m van elkaar liggen (van middelpunt tot middelpunt). Door middel van proefsleuven dient minimaal 10% van het onderzoeksgebied onderzocht te worden. Kijkvensters worden aangelegd over een oppervlakte van 2,5% van het onderzoeksgebied. De inplanting van kijkvensters wordt bepaald tijdens het veldwerk, in functie van nader onderzoek van aangetroffen archeologische sporen. De kijkvensters en/of dwarsseuven moeten voldoende groot zijn om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. De zijden van de kijkvensters meten maximaal de afstand tussen twee sleuven. De sleuven worden haaks op de topografie geplaatst.

Figuur 3: Inplanting van de proefsleuven (blauw)

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Op dit moment zijn geen afwijkingen voorzien ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.